

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Madrid 25. »Imparcial« javlja iz Kadiksa: Vsled ovir od ameriksanske strani je transatlantiška kompanija odložila priprave za prevoz ujetih Špancev v domovino.

Cap Haitien 25. Garniziji Kaimanera in Guantanamo sti se udali.

London 25. »Reuterjeva pisarna« javlja iz Santiaga de Cuba: Predsedniku Mac Kinleyu se predloži peticija, ki so jo sklenili posestniki na deželi in prebivalci Santiaga de Cuba v imenu prebivalstva, neudeleženega na boju. V peticiji se izreka Zjedinjenim državam zahvala za osvobodjenje iz španskega jarma ter zaupanje v človekoljubne cilje istih, ter se povdarja, da kubansko ljudstvo ima zmožnosti za vodstvo vlade. Mogoče je, da otok Kuba v nekoliko letih postane delom obsežja Zjedinjenih držav, z čemer bi narasla sreča in blaginja otoka. Sedaj pa se želi splošno, da otok dobi svojo vladu v plačilo za trpljenja in hrabrost vojske ter da se končno veljavno ustanovi kubanska republika v zmislu sklepov ameriksanskega kongresa. Konečno se izraža nada, da skoro minejo sedanji odnosi v Santiaga de Cuba, ko Španci določajo lastninske interese Kubanov ter da se mesto izroči Kubancem, tako, da vstopijo Kubani in da bode kubanska zastava vihrala poleg ameriksanske, saj so se tudi Kubani bojevali z Amerikani proti skupnemu sovražniku.

Dunaj 25. »Neues Wiener Tagblatt« javlja iz Budimpešte: V tukajšnjih političnih krogih se širi glas, da je ministerski predsednik grof Thun prosil in tudi dobil od cesarja pooblastilo, da izvede polagoma, po lastni inicijativi, vrsto odredb,

ki se mu zde neizogibne. Sodijo, da vlada kmalu upotrebi to dobljeno pooblastilo. Grof Thun pride v kratkem v Budimpešto na razgovore z grofom Banffyjem o vprašanju pogodbe Avstro-Ogerske. Konečno sodijo, da vlada avstrijska predloži, naj se definitivna pogodba sklene na podlagi § 14 državnih osnovnih zakonov.

Dunaj 25. Splošno se zatraja, da je prinesel grof Thun iz Išla jako razsežnih pooblastil, katere bode mogel uresničiti, kadar koli bode videl, da je primeren čas za to.

Dunaj 25. Cesarsko naredbo se je danes zaključilo parlamentarno zasedanje državnega zbora.

Dunaj 25. O potovanju grofa Thuna govore, da je bil istemu namen ta, da pospeši rešitev vprašanja pogodbe med Avstrijo in Ogersko ter da dobi od cesarja nadaljnjih navodil in morda tudi pooblastil za postopanje. Grof Thun je imel danes dolgo konferenco z ministrom za ukupne finance, gosp. Kallayem.

Bellgrad 25. V današnji seji skupščine je interpeloval od krone imenovani poslanec Krupeždić ministra za finance Popovića o govorici, razširjeni toliko v domačih, kolikor inozemskih listih o velikih poneverjenjih, katerim so baje prišli na sled na upravi monopolov države in katera poneverjenja da dosežajo nekaj milijonov frankov. Govornik je povdarjal, da vsled te govorice so padli kurzi vrednostnih papirjev srbskih.

Minister je odgovoril, da uprava monopolov postopa pravilno. Natančna preiskava, ki se je izvela, ni pokazala ni najmanj nepravilnosti. Interpelant in skupščina sta vzela zadoščenjem na znanje ta odgovor ministrov.

Milan 25. Vojaško sodišče je obsodilo in

contumaciam radi spodbujanja do zločinov in hujskanja k srdu proti razredom človeške družbe mnogo oseb — novinarjev, profesorjev, odvetnikov, inženirjev itd. — na 15 oziroma 12, 8, 3 in 1 leto zapore.

Florence 25. Vojno sodišče je obsodilo Ciprijanija in drugih 15 anarhistov na različne kazni od jednega do 5 let.

Rim 25. »Italie« je bila sporočila, da je opoludne papeža napadla slabost. Osební zdravnik papežev pa izjavlja, da je ta vest popolnoma neresnična, kajti papež je opoludne vsprejel novoizvoljenega predsednika zjedinjenih držav Braziljskih, kateri poslednji je po avdijenci izrazil svojo radost na tem, da je našel papeža tako mladostno-svežega in energičnega.

Rim 25. Uradni list objavlja dekret, katerim se odpravlja obsedno stanje v pokrajini Neapeljski.

Pariz 25. »Agence Havas« javlja iz Madrida: Iz Granade in nekega drugega kraja pokrajine Barcelona poročajo o nemirih. Soditi je, da so isti navstali iz lokalnih vzrokov, toda gotovega ni možno izvedeti ničesar.

Carigrad 25. Vest, da se je sklenila pogodba za nabavo vojnega materijala, ni resnična. Pogodba radi nabave 200 milijonov patron je sicer izgotovljena že nekaj tednov sem, toda podpisana ni še. Pogajanja radi naročbe 220000 Mauserjevih pušek z malim kalibrom in 108 Kruppovih brzostreljajočih topov s kalibrom 7.5 cm so še le pričela.

Koburg 25. Car Nikolaj dospe semkaj na jesen in se udeleži lova. Car se nastani v lovskem gradu Oberhof.

Mo (v Norvegiji) 25. Cesar Viljelm se je sestal večeraj s prestolonaslednikom italijanskim in njegovo soprogo.

PODLISTEK.

2

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Senoa. Poslovenil P. S. Cvetkov.

»A tvoj oskrbnik, kum Niko, je vse tako vravnal z gospodom Vittorijem, in on pride danes v snubo.«

»Vem,« se je nasmehnila deklica in je zrla na morje.

»A ti?«

»A jaz? Porečem mu: nočem in nočem, ker ne dam teptati svojega srea, a gospodu Vittoriju porečem, naj si najde drugo nevesto, kjer ga je volja; pa ko je kum Niko vredil vse, naj se le oženi on, jaz, kakor Bog živi, jaz se ne.«

V tem trenutku so se slišali koraki na stopnicah, in malo potem je stopil v sobo visok, suh, bled človek, črnega očesa, majhne brade. Oblečen je bil gospodski v črn baržun. Po ozkem, špičastem obrazu, po zavitem nosu, je bilo spoznati, da ni otočan. Obličje mu ni bilo še staro, a tudi ne več mlado. Korakal je po lahko, globoko se klanjal, smehljaj se sladko in gladko, a sree mu ni znalo nič o sladkem posmehu.

»Signora, signorina!« poklonil se je, »oprostite, da sem malo zakasnil. Prihajam iz mesta Krka, kjer sem se bavil z važnimi posli, a burja ni pustila ni dihati konju. A čim kasneje, tem bolje.«

»Sedite, signor Vittorio«, se je začela vrteti starka po sobi in je obrisala z robcem stolico, »sedite. Da, burja je, hudo vreme; čuvajta nas Bog in sveti Anton!« Prišlec je sel. Naenkrat so obmolknil vsi. Starec je pogledal starko, a ona je zganila z rameni; za tem je pogledal deklico, a Duma je gledala na besneče morje.

»Gospodičina«, je nadaljeval Vittorio, »glejte me tukaj radi Vas. Na sodišču sem vse opravil z Nikom, in sreči treba vdariti samo pečat. Akoravno niste polnoletna, vendar slišim rad tudi Vašo besedo, da se ne poreče, da je bila sila. Glejte, sin sem premožnega rodu, in ker verno služim presijajno republiko, mi je odprta pot do večje gospodščine. Tudi Vi ste hči plemenitega rodu. Delite z menoj srečo, in bodite, po čemer mi sree hrepeni že davno, bodite moja.«

Deklica je stopila pred Vittoria, prekrizala roke na prsih, pogledala ga z velikim, sijajnim očesom in je rekla resno:

»Nikdar!«

Benečan je prebledel in skočil na noge.

»Nikdar? Pravite«, je odvrnil drhtavim glasom, »je-li beneški plemič zaslužil to besedo od Vas za svojo udanost, za svoje poklone?«

»Je li Duma kedaj pokazala beneškemu gospodu, da so jej mili ti gladki pokloni?« je vprašala deklica.

»Beneški plemič je mislil«, je nadaljeval drhtajoči Vittorio, »da deklica radi sramežljivosti ne sme oddati srea; beneški plemič je mislil, da

deklica ne bo tako neumna, da odbije čast, da bi vzela svojega gospodarja.«

»In ta deklica pravi Vam«, je odgovorila krepko Duma, »Vam, beneškemu plemiču: Nikdar!«

»Lepo ste pripravili devo, signora Marta,« se je obrnil Vittorio porogljivim smehom k drhteči starki.

»Gotovo, da sem jo, pa zlomite Vi železje,« je zajeceljala Marta v strahu.

»In zlomim je«, je viknil Vittorio ježno, »zastonj se ustavljaš nespametno dekle! Dete si še, ti ne smeš imeti lastne volje. Moram te dobiti, moram. Da bi te še vprašal? To je beneška zemlja. Svojemu gospodarju se moraš vklanяти, ako nočeš kakor žena, pa kakor ljubica. Moraš — — — Benečan je skočil za mladenko. Oči so se mu blišale kakor risu, obličje mu je prebledelo na smrt, ustnice drhtale kakor od mrzlice.«

Deklica se je odmaknila. Bleda, drhtajoča je gledala željno, oh željno v morje, a morje je bučalo, kipelo, vrelo, kakor bi hotelo poplaviti nebo in raznesti zemljo. Prestrašena se je prišla Duma za sree. A na to se je pojavil pod oknom deček v črni boduški kapi. Dvignivši se na prste, je obrnil glavo proti oknu, plesknil z dlani, mignil z glavo in izginil. Deklici je šinila kri v lica. Benečan jo je zgrabil za roko. O tem se je pojavila sredi burnih valov črna točka — barka.

(Dalje pride.)

Kriza v italijanskih občinah istrskih.

IV.

Grozo je opazoval človek in mogočno se je vspejal v njem čut poštenja in morale, ko mu je kedaj velevala dolžnost, da je moral sodelovati na kaki volitvi v pokrajini istrski. Tu se gazijo v blato poštenje, morala, pravica in zakon! Viharji nevolje ti pretresajo dušo, kri ti vre po žilah, sveta jeza te lomi, ko moraš gledati te orgije najgrše političke demoralizacije, a ne moreš pomagati, ker ne veš, kje bi iskal in kje dobil zadoščenja pogaženi politički morali in teptanemu pravu ljudskemu.

Vsa volitev, kakor se je začela z agitacijo, kakor se je vršila v komisiji in kakor je izpala konecno, ni družega, nego jedna sama velika falzifikacija javnega menenja. Mesto da bi bila volitev to, kar bi morala biti po duhu ustavnem — svoboden, od nikogar oviran izraz javnega menenja — pa je le produkt zavajanja ljudstva denarjem in obljubami, najdržnejega izkoriščevanja nevednosti ljudstva, izkoriščevanja neugodnega materialnega položaja ljudstva, raznovrstnih groženj, najnesramnejšega obrekovanja na škodo onih, ki so resnični prijatelji ljudstva — iz kratka: najhujega moralnega nasilja in včasih tudi fizičnega!

In kako pogubno uplivajo taki izgledi na mišljenje in čustvovanje ljudstva! To pada kakor moreča slama na pravni čut ljudstva. Ljudstvo se privadi počasi taki demoralizaciji tako, da misli, da je vse to dovoljeno, da mora tako biti, in da niti ne slutiti, kako se tu kršijo kazenski zakoni, in ne ve, da sodeluje na činih, ki so kaznjivi po zakonu. V Istri se proračunljeno in sistematično širi demoralizacija. Naši rodoljubi po Istri bi vedeli zapeti žalostno pesem o pustošenjih, ki jih pušča za seboj ta politička demoralizacija, in bi lahko povedali, koliko težkega dela treba, predno se iztrebijo iz ljudstva krivi nazori o tem, kar se sme in kar se ne sme, ter se mu vcepijo pravi nazori o nravi in pomenu ustavnih in političkih pravic!

Središče tej demoralizaciji pa so po mnogih krajih občinske hiše, zlasti v takih občinah, kjer imajo slovensko prebivalstvo in laško upravo — kjer trebajo torej taceh sredstev, da vzdrže svoje neopravičeno in umetno nadvladje. Komu na ljubo in komu na korist se torej demoralizuje ljudstvo na tak način? Italijanskemu nadvladju! Toda take občinske uprave pazite vajo svoje plačilo, sestoječe v svobodni roki: ako je bilo gospodovalni kliku prav poprej, da so se na volitvah kršili zakoni njej v prid, **mora** molčati tudi potem, ako se vrše nepravilnosti na upravi istih občin. Tako se poraja zlo iz zla: prvo zlo poraja drugo, a drugo zahteva prvega! Tako ne delamo torej krivice gospodovalni italijanski kliku v Istri, ako rečemo, da je (in bodisi tudi samo indirektno) le ona kriva na korupeiji, ki vlada na upravah mnogih občin istrskih!

Ali je možna rešitev iz tega jarka? Odgovor: je!

Slovenkam.

Dom, domače ognjišče! Promotrite, ljube čitateljice, oni krasni in dragoceni prstan, v katerem zagledate pet dragih kamenčkov: rodoljubje, pomnjo, štedljivost, zadovoljnost in skromnost! Združeni pa so vsi ti biseri tako okusno, da povečuje svetlost jednega krasoto družega — a vsi vstvarjajo življenje človeško vedno bolj drago, bolj milo in ljubko, čim bolj se seznanja z njimi domačica.

Napredek domače hiše pa je odvisen posebno od domačice, ker je ravno ona glavni del njeni in se najbolje in večinom peča žnjo. Mož se trudi za ono, kar ima priti v hišo, domačica pa mora skrbeti, kaj in kako opravi z onim, kar je došlo v domači krog. Če je že prvo važno, je drugo še važnejše. Ne verujemo, da doživel, da je napredovalo domačinstvo, kjer je bila domačica na krivi poti.

Važno je torej, da se pazi o odgoji ženske mladine, da iz iste danes ali jutri nastane kaj vrednega in koristnega, kajti tu je pravi pogoj blagostanju in sreči domačinstva, sreči soprogu in možu, sreči otrok, sreči občini, narodu in državi.

Na ljubav pa se opira vse: da ni ljubavi, ne bi bilo ne sveta, ne nas. Ni društva, ni posla,

ni podjetja, ni umetnosti, ni olike, ni napredka — z jedno besedo — ni stvari na svetu, ki bi obstala in napredovala brez ljubavi.

Tako je potrebno, da ljubi domačica domačijo. Po dobri slovenski materi in narodno čuteči se domačici vcepja se in vsaja v nežno mladino duh narodni, ki sčasom razcvete krasno in požene mogočne kali, da koristi narodu, domovini in svojim. Ljubezen rodi ljubezen. Slovensko čuteče matere so in ostanejo prve in prave buditelice naše narodnosti. Po deželi se je ohranil lepo doneči naš jezik, dobra mamica ga hrani kakor biser, ga vcepja z mlekom vred malemu belolaščku ali mišni deklici, prepeva mile naše pesnice izraževaje naše stanje in čutila. Po mestih je bilo to do naj-novejše dobe veliko huje; pogubil se je že marsikak list z naših gor. Tu se v gotovih krogih žalibog še vedno, odveč govori in občuje italijanski in zanemarlja ali celo zaničuje mila nam slovenščina. In vendar ne zasluži tega naš prekrasni jezik, o katerem se je pokojni državni poslanec Klun v pričo vseh državnih poslancev izrazil v seji meseca februarja 1896. na Dunaji: »Slovenščina je izmed vseh slovanskih jezikov jedini jezik, ki je ohranil z veliko zvestobo zdatno bogatstvo oblik, lepoto in pregnanco čestitljive vzajemne staroslovenščine in ki hrani med vsemi slovanskimi jeziki sedanjih dni najstarejše pismene spomenike!« Tako je sodil o naši ljubki slovenščini narodni zastopnik Klun in ni ga bilo moža, da bi mu bil oporekal. In tacega jezika da bi se mi sramovali?! Nikdar ne! Ponosno glavice na viš, predrage domačice, preljuje Slovenke!

Mnogo se je sicer obrnilo na boljše in že zapazujemo v našem mestu velik prevratek; a s tem ne smemo biti zadovoljni, marveč moramo gledati, da bomo napredovali! Nevarno, silno nevarno bi bilo, ko bi naša dekleta, naše žene ne ljubile mile slovenščine. Žalostno je že, ako možje govore italijanski, ali stokrat nevarneje je za narodno stvar, ako se zagreša ženstvo. Z ženo, z materjo, s starejšo sestro govori vsa družina. Če so te uglobljene v italijanščino — je vsa družina italijanska, so vsi otroci italijanski in italijanski svet prodira med domače Lare skozi vrata, odprta na široko; — in slovenski narod ne išči sovražnika toliko samo izven sebe, ampak tudi v sebi, v nestalnih možeh in v nezavedni ženi!

Povodov temu žalostnemu pojavu ne treba iskati po širnem svetu; preobili so in znani. V prvi vrsti je tu vzgoja in pouk slovenskih hčera! Komu ni znano, kaj in koliko se je zgodilo doslej v to svrhu v našem mestu. Neštevilno činiteljev delajo ravno v to, da se slovenska deklica, slovenska hči poptuji ter tako množi število Neslovencev.

Mimo tega, kakor rečeno, smo krivi tudi mi sami! Oče, Slovenec, dopušča, da mu doma brbljajo italijanski in se raduje, če otrok okorno izgovarja njegove italijanske besede in se smehlja, če mu mala osemletna hčerka, prišla iz italijanske šole, hripavim glasom zapoje italijansko sramotilko: »Lasse pur . . .« Mati, Slovenka, s Krasa, se uči od italijančujočega moža, od otrok, prišlih iz večinom le italijanskih šol, nekake romanske govorice, ki ni niti jezik niti podnarečje.

Za Boga! glava pristnega Slovenca, pohlevne Slovenke morala bi biti obdana s trikratnim obzidjem, da bi se je ne prišla italijanščina in z njo navadno mrzenje do domačega jezika.

(Pride še).

DOPISI.

Podgrad v Istri, dne 24. julija 1898. (Izv. dop.) Kakor je že javila dična »Edinost« od 19. t. m. št. 127 (večerno izdanje), vršil se je v četrtek dne 21. t. m. v prostorih tukajšnjega bralnega društva redni letni občni zbor podružnice ljubljanske družbe sv. Cirila in Metoda. Nadejali smo se, da bode to zborovanje obiskano, kakor se spodobi za tako velevažno družbo, toda naše nade so splavale po vodi, ko smo videli na zborovanju le bomo številec došlih podružničarjev. Nekateri gospodje, ki ne bivajo stalno v Podgradu, so opravičili svoje izostanje in ob enem poslali svojo letnino. Kljubu prepričli vdeležbi je bilo zborovanje vendar kaj zanimivo. Predsednik, gospod dekan Anton Rogač, je otvoril zborovanje primerim nagovorom. Z ozirom na pičlo število udeležencev je povdarjal, da ga navdaja ne mala skrb, da ne bi začelo umirati

med nami zanimanje za družbo sv. Cirila in Metoda, o čije važnosti mora biti prepričan vsakdo, kdor čuti v svojem srečanju ljubezni do naroda. Zlasti v našem okraju se je pred leti kaj goreče delalo za narodno stvar. In danes kaže nase zborovanje, da je v mnogih zamrlo slovensko navdušenje. Konečno se je spominjal predsednik umrlega pokrovitelja družbe, velebl. gosp. Antona viteza Vieco iz Podgrada, kakor tudi ustanovnika, čast. gosp. Anzelma Zajca, kapelana v Slivijah. — Burno odobravanje je sledilo tem navdušenim, v srce segajočim besedam.

Podružnični tajnik Avgust Nadilo je prečital potem svoje poročilo. Ker bi taisto zavzemalo preveč prostora, ako bi je navajali tu doslovno, naj na kratko posnamemo le glavne njegove točke. Izrazivši željo, da bi njegovo poročilo o podružničnem delovanju v minulemu letu bilo kolikor mogoče natančno in vestno, poročal je, da je načelstvo po svojih močeh delalo večinoma za to, da bi nabralo za podružnico čim mogoče največ členov. A delovanje taistega ni bilo kaj uspešno, kajti na vabilo se jih žalibog ni odzvalo toliko, kakor se je pričakovalo. Tudi nekaj starih členov je postalo nezvestih in so se izbrisali iz imenika. Vseh podružničarjev je do danes 49. V prejšnjih letih je nekoč imela podružnica svojih 71 členov. A žalibog, danes ni tako. Kakor je vsaka stran zgodovine naše slovenske domovine tužna, tako tudi današnje razmere niso vesele za Slovence. Ako se ozremo na inoročce, opazamo, da je njim usoda mileja, nego nam. In da-si je naš pesnik v svoji žalosti zapel, da

Slovenec nima sreče,

upamo, da nas Bog vendar-le ni zapustil ter da tudi mi po toliko britkih časih dospemo do svojih pravic, za katerimi stremimo in kakoršnih morajo imeti vsi prosvitljeni narodi! Ob zaključku je omenjal tudi veseli dogodek letošnjega jubilejnega leta za našo celokupno monarhijo. Vsi narodi naše staroslavne Avstrije tekmujejo, kako bi praznovali petdesetletnico vladanja našega premilostljivega in blagega cesarja Franca Jožefa I., dočim naša podružnica se tem tekmovalcem ne more pridružiti drugače, nego v duhu in kliče svojemu milemu vladarju: Slava mu!

Na dnevnem redu je bilo potem poročilo blagajnika, gospoda Josipa Volk-a. Iz njegovega poročila povzamemo, da je podružnica imela v minulemu letu gld. 32.36 dohodkov. Od teh se je odposlalo družbinemu vodstvu v Ljubljani gld. 30.11. Odštevisi še nekaj malih troškov, pokazalo se je blagajnično stanje gld. 1.57.

Tajnikovo in blagajnikovo poročilo vzel je občni zbor odobravanjem naznanje.

O 4. točki dnevnega reda volil se je per acclamationem na novo ves stari odbor, kakor tudi vsi dosedanji namestniki, in sicer sledeči gospodje: Anton Rogač, dekan v Hrušici, predsednikom; Slavoj Jenko, dež. posl. v Podgradu, predsednika namestnikom; Avgust Nadilo, pos. tajnik v Podgradu, tajnikom; Josip Volk, poslovodja v Podgradu, blagajnikom; potem Josip Velharticky, župnik v Jelšanah in Vatroslav Počivalnik, duhovnik v Slivijah, blagajnika namestnikoma.

Odposlancema na glavno skupščino, ki bode, kakor so poročali časniki, dne 11. avg. t. l. v Ribnici, izvoljena sta enoglasno predsednik g. Rogač, in preds. namestnik g. Jenko.

Slednjič so vplačali blagajniku, in sicer na letnini, vkup gld. 10.—, a čast. gosp. župnik Velharticky je daroval po vrhu še gld. 1.—.

Na to se je zborovanje zaključilo.

Politični pregled.

K položaju. Najvažnejša vest, ki jo imamo beležiti danes, je ona, da je zasedanje državnega zbora zaključeno. To pa je jedina glavna vest, vse drugo nam ostaje prepuščeno za nadaljnje ugibanje. Ali se otvori novo zasedanje tega državnega zbora? Kedaj? Ali se morda ne skliče več v tem letu, a se vendar ne razpusti?! Ali se morda razpusti ta državni zbor? Kedaj? Ali bode to ministerstvo vodilo nove volitve?! Ali misli grof Thun res rešiti jezikovno vprašanje pomočjo § 14 in brez sodelovanja parlamenta? Kakov bode ta jezikovni zakon: ali bode lečil rane samo na Moravskem in Češkem, ali se hkratu raztegne na vso državo? Koliko vprašanj! Koliko možnosti! Kdo ve odgovora, kdo pojasnila!

Grof Thun je bil v Islu pred cesarjem. Javna sodba soglasja sicer v tem, da je grof Thun v soglasju s krono ozirom na bodoče naredbe ter da ima že v žepu potrebna pooblastila! Ali: kako daleč segajo pooblastila! Ali se omejuje le na češko-nemški prepir in avstrijsko-ogersko pogodbo? Ali pa obsejajo morda tudi osodo parlamenta in — novo ustavo? Nobeden ne ve tega.

Madjarski list »Egytertes« pripoveduje, da je bil grof Thun uverjen že poprej, da pogajanja z Nemci ostanejo brezuspešna in zato da je prosil vladarja za pooblastilo, da sme skleniti pogodbo z Ogersko na podlagi § 14. Cesar pa mu je naložil, naj stori še ta zadnji poskus. Sedaj je šel grof Thun v Isl in je ponovil svojo prošnjo, uverivši se v pogovorih z baronom Banffyjem, da je pogodba na podlagi § 14 — mogoča.

Slednjič pripoveduje poljska »Nova Reforma«, da se hoče vlada — predno uporabi skrajna sredstva, še enkrat obrniti do tega parlamenta.

Kje je torej resnica?

Naj gledajo, kaj delajo! V »Slov. Narodu« čitamo vest o dogodku, ki je naravnost nečuten in ki meče cel šop električnih žarkov na položnje, kakor je nastalo isto, ker so se avstrijske vlade od nekdaj do danes udajale krivi misli, da je država in nemštvo jedno in isto in da le nemštvo je oni lim, ki drži skupaj državo. To — zmotno so negovali kakor punčico v svojem očesu; niso pa mislili na to, kaj bode iz tega, ko to zlato dete nemške domišljivosti vzraste nekoliko. Sprva je bilo to zelišče res nemško, centralistiško, krivično avstrijskim narodom, torej tudi škodljivo državi, ali bilo je vendar še avstrijsko.

Domisljalo si je, da tlačenje nenemških narodov služi jednotnosti države. — Potem se je razvijalo dalje — logično in naravno, kakor se je moralo. Agitatorji se prilivali vode nemškega šovinizma, vlade so bile celo ponosne na zelišče in na vrtnarje, in danes se je razplodilo po vsej njivi strupeno zelišče — pangermanske ideje. Tu ni, da bi varali sami sebe in lagali sami sebi: to je tisto pangermansko valovje, o katerem je govoril general Komarov na banketu novinarjev v Pragi in ki je poplavelo mnogo mnogih nemških ere, v vseh slojih naroda.

Pa čemu bi govorili dalje in dokazovali, kako globoko in na široko se je že zajedla ta nemška kuga, saj nam dovolj jasno govori nastopna vest, ki jo prinaša »Slov. Narod« pod zaglavjem »Demonstracija državnega funkcionarja« in ki se glasi: »Te dni je mariborski odvetnik g. dr. Pipuš konstatoval v graški »Tagespošti«, kar smo čuli že prej z jako verodostojne strani in kar smo pred kratkim čitali v uglednem slovenskem listu, da je namreč mariborskega državnega pravdnika namestnik na neki razpravi demonstroval z črno-rudeče-žoltim trakom«.

Državno pravdnništvo v Mariboru je poslalo sicer v »Tagespošto« popravek, katerim oporeka tej vesti. Verujmo, da je res tako, kakor trdi državno pravdnništvo in da dotični državni pravdnika namestnik ni demonstroval na opisani način, da-si zatrja uredništvo »Slovenskega Naroda«, da je čulo i ono od zanesljive strani o tej demonstraciji. Ali to stoji in usodno bi bilo, ako bi si merodajni krogi hoteli zatiskati oči pred dejstvom, da tip državnih uradnikov Schönererjeve barve živi in se razvija v naši Avstriji. Predolgo so dopuščali, da se je širil ta strup, da ne bi se zajel v — vse sloje.

Oni, ki so odgovorni za to, naj gledajo, kaj delajo, naj gledajo, da zatro tip takih uradnikov! Ali da se razumemo. Mi ne zahtevamo nikakih disciplinarnih preiskav in preganjanj, ker to bi bilo sredstvo, katerim se ne izruje korenika zla. Javna vzgoja mora postati drugačna, da ne bodo mislili oni, ki so v državni službi, da delajo po intencijah višjih, ako so — nemški šoviniisti! Čim huje, tem bolje.

Ta kriva vera mora pasti! Ob izvajanju stroge in brezpogojne enakopravnosti ne bode vspeval nemški šovinizem. Z uresničenjem misli o enakopravnosti se neha mržnja do Slovanov in naravna posledica temu bode, da bode tip nemško-nacionalnih državnih uradnikov nemogoč.

Vojna med Španko in Združenimi državami. Z bojišča zopet ni posebnih vesti. Iz Londona, torej iz vira, notorično prijaznega Amerikanom, prihaja poročilo o neki peticiji, ki jo prebivalci Santiago de Cuba predložijo Mac Kinleyu. Možno je torej tudi to, da obseg te peticije ni tak, kakor ga črta angleški vir, ali pa je vse skup apokrifno, podtakneno. Pa tudi ta peticija s to vsebino ni brez interesa. Iz vseh komplimentov, ki jih dela Amerikanom za ta velikodušni čin odrešenja, iz vseh zagotovil hvalečnosti in iz vseh zagotovil, kako srečni bi bili Kubani pod vladno Amerikanov, zveni vendar le odločno želja in prošnja: pustite Kubo nam, mi hočemo imeti svojo vlado! Po naglici, s katero so se oglašili spoštovani prebivalci Santiago, bi človek mislil, da ti poslednji vendar niso uverjeni do trdnega, da so jih prišli Amerikani samo — rešiti, marveč se boje malee, da so namenili te vojne vse drugačni — amerikanski: prisvojevalni.

Domače vesti.

Popravek. V opisu slavnosti v Padričah je v številu udeležnikov izostala jedna ničla. Mesto nad 300 treba čitati nad 3000. Ob tej priliki pridodajmo še, da so bili Padriči krasno odličeni večinoma slovanskimi trobojnicami. Bili so tudi trije slovoki s primernimi napisi. Jeden se je glasil: »O brata svet Ciril in Metod, Prosita za Slovanov rod!«

Abiturijentska veselica v Barkovljah. — Razum naš, bratje in pogum
Sovrage vse premaga.
S. Gregorčič.

V nas, na tržaškem ozemlju, godi se prav poredkoma, da bi dijaki prirejali veselice ob zvršetku svojih študij, ker so že — razmere take. Letos smo imeli tako veselico. Nekim začudenim zadovoljstvom smo čitali krasni vsopred te veselice. Moški in mešani zbor, tamburanje, godba, govor: obilo duševne paše! Zanimanje je bilo tem večje, ko smo opazili na vsopred, da so, izvzemši jedne, vse točke slovanske glasbe. Kar drugi ne uvidevajo, to so razumeli dijaki, da treba namreč gojiti in razširjevati edino le slovansko glasbo — vsa čast jim za to!

Sree nam je vstrepetalo radosti, ko smo vstopili v krasno odličene prostore »Narodnega doma« v Barkovljah. Neštevilne trobojnice so plapolale v zefirnem vetriču, ki je pihljal z obronkov skalovitega Krasa. Občinstva je bilo mnogo, ali vendar — tako sodim vsaj jaz — za dijaško veselico premalo! Sploh smo opazili, da je i tu manjkala viša inteligenca. Ali moremo za vedno ostati tako malenkostni, kakor smo bili do sedaj? Vedno in vedno se zatrja, da jo »mladina naš up«, ali kako slabo se vjemajo taka zatrdila z dejanji! Žal mi je, da sem moral tako govoriti od sree, ali enkrat treba vendar jasni račune mej nami.

Podali smo se torej na veselico z živo zavestjo, da bomo imeli slasten večer in nismo se motili. Od točke do točke je raslo navdušenje, ki je vskipelo do vrhunca, ko je nastopil dični mešani zbor. Ali tu ni smeti soditi cinizmom mrzlega ocenjevalca, marveč treba je sneti togo neizprosne kritike, in občudovati vnete dijake, ki so nam podali toli krasnega duševnega užitka. Uvaževati moramo, da se je petje izučilo vse v poslednjem tednu, in ako pomislimo, kako je bilo isto izvršeno, prisiljeni smo do brezpogojnega priznanja. Vsa čast gre torej neumornemu dijaku Križmanu, ki se je ob tej priliki izkazal navzlic mladosti svoje izbornega pevovodjo.

Sedaj pa k stvari sami! Izvršile so se 3 Nedvedove skladbe: »Dijaška«, možki zbor, »Nazaj v planinski raj«, mešani zbor, in »Želje Slovence na tujem«, bariton solo. Vse pesmi so bile izvršene precizno in ubrano ter so se morale ponoviti. Poleg tega pela se je Zajčeva »Poputnica hrv. doma«, ki je bila tudi burno odobravana od občinstva. Bariton solo je pel g. abitur. Vranjac v dveh pesmih. Kaj precizno ga je spremljeval na glasoviru gosp. pevovodja. Glas baritona nam je vrlo ugajal, posebno v nižih legah, le škoda, da se je zgubljal v prostornem vrtu.

Kaj pa tamburanje? Smelo zamoremo reči, da je bilo izborno. Dijaški tamb. zbor, pod vodstvom dijaka g. Gomilščka, izvajal je lepo, precizno in elegantno poleg priproste ruske nar. pesni

i teške operne skladbe. Farkaševe transkripcije »Valse elegante« in »Ruska nar. popevka« ugajale so mnogo priučujočemu občinstvu. Posebno milo bilo je čuti drugo točko: brač-solo s spremljevanjem 3 bugarij in velikih berd. Tako preciznega, skupnega in elegantnega tamburanja se ne čuje pogosto. Posebno smo opazili, da so bugarije udarjale z čustvom, da je bilo niasiranje forte-piana v istih izborni sprovedeno. Matejevičeva (Gomišček) transkripcija »Kitica ruskih nar. pesni« vzbujala nam je sladke spomine na Slavjanskega, ki se je pred letom produciral v Trstu baš s temi skladbami. Vrhunec vsega pa je bila Smetane »Narodni pohod« iz Prodane neveste. Zdelo se nam je nekaj nemogočega, da bi se ta teška skladba mogla proizvajati na priprostem narodnem godalu, kakor je baš tãmburica. Gosp. Gomišček s svojim zborom pa nas je uveril, da dobro izvežbani zbor zamore udarati slovanske operne skladbe baš tako kakor vojaški orkerster. Evo tu obširnega polja koncertnemu vodji, g. Vogriču, seznanjati naše občinstvo s skladbami pripoznanih slovanskih umetnikov, skladatelj: Kalibra, Smetane, Moniuszkega, Čajkovskega, Rubinstein, Dvořaka, Kovačevica, Parme, Ipavica i. dr.

Govor abitur. g. Ukmarja je napravil lep utis na občinstvo. Govornik je črtal, kolikimi težavami se morajo boriti ubogi slov. starši, da izsolajo svojo ukaželjno mladino; dokazoval je, kako nadarjena je ista, kako da nam dela čast po vseh šolah; motiviral je blagi namen veselice: čisti dobček je bil namenjen dijaški kuhinji tržaški. Njegovemu govoru je sledilo burno odobravanje.

Lujize Pesjakove veselo igro »Strup« igrali so dijaki-diletantje z sodelovanjem treh rojanskih gospodičin tako, kakor nismo navajeni Slovenci. Glavni ulogi: Ljudmila (gč. Piščane) in Božidar (g. Jožetov Andrej) bili sti karakterizovani prav dobro.

Doslej hvala, sedaj pa nekaj graje! Ta pa se tiče večinoma veteranske godbe. Dokler je trajala veselica, igrala je ista vedno slovanske skladbe, izvzemši one »Bienenhaus«; čim pa je pričel ples, postala pa je ista tako trmasta, da je bilo joj.

Zahvaliti se moramo torej zavednim dijakom, da so nam priredili toli zabaven večer, in bodriti moramo i njih naslednike, da bi priredili vsako leto ob zvršetku svojih študij slične veselice takim plemenitim namenom. Gotovi naj bodejo, da večina naroda stoji vedno na njihovi strani. Onim pa, ki so že sedaj razpršeni širom naše domovine, polagamo na sree prisego, ki so jo izustili v zadnjem, britkem trenutku svojega skupnega bivanja:

»Bog in narod!«

Omega.

Zahtevajmo! Od sv. Ivana nam pišejo: Minoli teden sem bil v neki »narodni« krčmi blizu »bošketa«, kjer sem popil čašo dobre kapljice. Na mizi sem opazil »Piccolo« in »Mattino«, kar me je užalostilo. Poklicaj sem gospodarja ter ga vprašal, ima-li več slovenskih ali laških gostov? Odgovoril je, da k njemu zahajajo po ogromni večini Slovenci, a Lahi le redko kedaj! »Zakaj torej žalite svoje goste s temi laškimi listi tu na mizi, zakaj ne držite raje naših slovenskih listov?« Tako sem ga prijel ter pričakoval odgovora. Mož se je malo zviljal meneči: »Saj »Brivea« imam, pa ne vem kje da je. (!) »Edinosti« pa ne vprašajo, ker naši ljudje se ne brigajo za časnike!«

Žalostna resnica je to, — ali čujte gospod krčmar! Ako se ljudje ne brigajo, ste krivi v prvi vrsti Vi. Zakaj ne držite slovenskih listov na mizi, zakaj ne dajate ljudem prilike, da bi se poslužili naših časnikov, ko vendar par Lahonom (?) v zabavo kupujete celo dva lahonska lista? Kupite ali naročite »Edinost«, denite jo na mizo in videli bode, da jo bodo ljudje že radi čitali ter Vam bodo celo hvaležni za to. Slovenceem pa priporočam, naj povsod zahtevajo naše časnike, osobito pa tam, kjer je dobiti celo lahonskih. Zeleni.

Za zastavo pevskega društva »Hajdrih« na Proseku so darovali: Al. Goriup, Mar. Lukša po 20 gld.; I. Trampuš 5 gld.; Družina Balanč, Jakob Lukša po 3 gld.; M. M., Kristijan Lukša, Val. Cibie, Josip Pertot, Slavoj Bratulič, Bachman & Würschnitzer po 2 gld.; Neimenovani, Neimenovani a, Josipina Štrukelj, Mart. Stanič, Ivan Puntar, Ivan Nabergoj ml. po 1 gld.; Mart. Milič, Al. Dolene, Kovačič Anton, Vek. Štrukelj, M. Piano, Ivan Nekerman, I. Turk, Kukar po 50 nč.; Ivan

Husu, Emilija Makovec po 25 nč.; Čadež I., Fr. Milič po 30 nč.; Mih. Štoka 35 nč.; Ivan Husu 20 nč., Fel. Puntar 10 nč. Skupaj 74 gld. 75 nč.

Nadaljnih prispevkov prosi pevsko društvo »Hajdrih« na Proseku.

V pomoč Sinjanom. Včerajšnji »Osservatore Triestino« objavlja slednje naznanilo namestništva: »Dne 2. julija 1898. je bil prizadet po dolgo trajajočem in grozno razdevajočem potresu veči del občine Sinj v Dalmaciji, ki sestoji iz 47 krajev in ki šteje 36.000 duš. Hudo poškodovanih je mnogo cerkva, župnišč in šol. Ljudstvo občine Sinj, ki je revno že samo na sebi, je prizadeto jako hudo po tej katastrofi, ker znaša škoda po približni cenitvi okolo 300 tisoč goldinarjev. Ekse. minister za notranje stvari je dovolil z objavo od 17. t. m. št. 6074/M. I., da se smejo po vseh deželah, zastopanih v državnem zboru (izvzemaš Dalmacijo in Galicijo), nabirati milodari v prid revežem, oškodovanim po potresni katastrofi. Ob enem, ko se odreja potrebno za nabiranje teh milodarov v Trstu in na Primorskem, bodi omenjeno, da se milodari pošiljajo lahko okrajnim glavarstvom in mestnim magistratom, kakor tudi c. k. namestništvu v Trstu.

Zaveza slovenskih učiteljskih društev priredi svojo X. skupščino dne 1. in 2. velikega srpana v Ljubljani, v proslavo 50letnega vladanja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Frana Josifa I. in v praznovanje desetletnice »Zaveze slovenskih učiteljskih društev«. V ponedeljek, dne 1. velikega srpana bode s sodelovanjem sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijejev štev. 27. v Sokolovi dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani jubilejski koncert na korist učiteljskemu konvikt. Koncert bode vodil g. učitelj Leop. Potrebini. Vsopred obseza deset točk. Po koncertu svobodna zabava in ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Cene prostorov: Sedež od I. do III. vrste po 1 gl. 50 nč.; sedeži ostalih vrst po 1 gl.; galerijski sedeži po 80 nč.; stojišča po 50 nč. Z ozirom na blagi namen se preplačila hvaležno sprejemajo. Na prav mnogobrojno udeležbo vabi najljubneje

direktorij.

Ženska moč. Pierina S. je popustila svojega ljubljence Petra B. ter se je oprijela bolj ugaajočega jej družega fanta. Nesreča je hotela, da je R. srečal Petrico in tekmea. Bilo je v ulici Beecherie. Z elementarno silo se je pojavila moč ljubosumnosti. B. je začel oštevati novega tekmea in kmalu so govorile tudi pesti. Petrica, ki je hotela braniti svojega zadnjega ljubčka, se je postavila v sredo, a tudi njej ni prizanesla močna roka starega znanca. Huda radi tega počila je tega tako močno z solčnikom, da se je ta zdrobil. Ker pa je zopet dobila klofuto, pograbila je za spičasti kos držala zlomljenega dežnika ter je s tem ranila starega fanta v glavo tako močno, da je obležal ter da so ga morali prenesti v bolnišnico krvavečega.

Poskus samomora. Mladenč Ivan K., rodom Ljubljanečan, je bil sedaj tri mesece vodja v kavarni »Chiodi« na Korzu. Včeraj zjutraj se je zaprl v sobo za igranje. Ker ga ni bilo ven kake pol ure, je šel pogledat za njim kuhar. Našel ga je ležečega na zofi in v hudih bolečinah. Ivan je izpil žveplene kisline. Spravili so ga v voz se silo ter ga odveli v bolnišnico, kjer mu je zdravnik (istotako se silo) izpral želodec. Upanje je, da se ga reši iz nevarnosti.

Huda nezgoda. 8-letna deklica Lizika Rossi, bivajoča v ulici Solitario št. 3, se je podala včeraj po 6 uri pop. se svojo tovarišico po vode k vodnjaku. Medpotoma pa sta se srečala ravno poleg njiju dva voza. Deklici sti se stisnili k zidu, toda v isto stran se je obrnil tudi jeden vozov. Prišel je tako blizu zida, da je znel ubogo deklico, jo stisnil ob zid ter jo nevarno ranil. Deklica, ki se ni mogla več vzdigniti, je bila prenešana v bolnišnico.

Brezsrčen »srček«. Helena N. se je sprehajala sinoči se svojim »srčkom«, 24-letnim čevljarjem Simonom D. ob pomolu Sv. Tereze. Prišlo je tako, da sta se spričkala in srček je pokazal, da zna biti brezsrčen, kajti jel jo je tepsti in suvati. Došli redar je napravil mir.

Grd čin. Neki mladenič je napadel sinoči zvečer 18-letnega Adolfa Fakina s kamnom v roki ter ga je nevarno ranil na glavi. Ranjeni se je sproved ob 11. uri po noči v bolnišnico.

Navajen je nabijati in misli, da se povsod lahko nabija. Ta mož, ki tako misli, je 24-letni čevljar Rihard F. Včeraj n. pr. se je podal k svoji sestri. Ali iz navade ali ne ve se zakaj, začel je nabijati lastno sestro, kakor bi sedel pri svoji mizi in nabijal kako kopito. Tudi materi ni prizanesel, ker je branila hčer. Prišli pa so redarji in so odvedli seboj tega grešnika.

Zblaznel je sinoči 50-letni branjevec Ivan F., bivajoči v ulici Crocissio štev. 7. Odveden je bil v bolnišnico.

Polletjske vesti. Aretirani so bili: 23-letni slikar Dragotin D. iz Trsta pristojen v Videm, ker je izgnan iz Trsta; 19-letni voznik Ernest N. iz Trsta sinoči ob 8¹/₄ uri na travniku v ulici Petronio, ker je zmirjal redarje; 25-letni zidar August S. iz Trsta sinoči ob 11. uri v gostilni Rocolo radi razgrajanja.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisniku s Proseka.

Opozarjamo Vas na listnico uredništva v večernem izdanju od minole sobote. Več ne moremo storiti. Kako hočete, da bi mi vršili dolžnost, ki veže — druge?!

100.000 kron in 3-krat **25.000 kron** so glavni dobiki velike jubilejske razstavne loterije, kateri se izplačajo v gotovini z samo 20% odbitkom. Opozarjamo naše čitatelje, da bode prihodnje žrebanje nepreklicno dne 6. avgusta.

Koledar.

Danes v torek 26. julija: Ana, mati Marije Device. Jutri v sredo 27. julija: Pantaleon, muč.; Natalija, muč. Solčni: Lunin: Izhod ob 4. uri 12 min. Izhod ob 1. uri 16 min. Zahod " 7. " 59 " Zahod " 10. " 9 "

Ta je 31. teden. Danes je 206. dan tega leta, imamo torej še 159 dni.

Različne vesti.

Židovska denarna moč v Avstriji. — Po bavarski »Augsb. Postzeitung« bi dunajski Rothschild mogel pokupiti vse veleposestvo na Češkem. Vsa posestva v češki deželni deski merijo 1,699.241 ha in so cenjena na 984,167,000 gld. Torej ima jeden sam žid toliko kakor 39 knezov, 107 grofov, 66 baronov, ki so češki veleposestniki. — V c. kr. avstro-ogerski banki na Dunaju so, ravnateljstvu štirje židje. Čisti dobiček banke je znašal 1895 leta 11,504,622 gold., od tega so dobili akcijonarji 7,081,219 gld., uradno osobe 2,820,602 gld. Direktorji banke dobé na leto po 40.000 gld. — Dunajski »Bankverein« ima v upravnem sovetu 15 židov; 3 podružnice imajo židje v rokah. L. 1895. je izplačal »Bankverein« uradnikom 388,333 gold., akcijonarjem 2,000,000 gld. dividende. V avstrijskem kreditnem zavodu za trgovino in obrt sedi 9 židovskih upravnih svetnikov in 4 židovski direktorji. Banka je izplačala leta 1895.: služništvu 1,149,971 gld., tanijem 637,939 gld., dividend 4,750,000 gld. Slično je v vseh 17 bankah in kreditnih zavodih v Avstriji. Čisti dobiček vseh donaša na leto krog 30 milijonov goldinarjev. — Zavarovalnice so tudi večinoma židovske. Povsem židovska je »Rückversicherungsgesellschaft«. V 60 avstr. ustavih imajo viši uradniki na leto od 10—40.000 gld. »Slov. Nar.«

Zadnje vesti.

Madrid 26. V vsej Španski vlada popolen mir. Vlada nadzoruje pazno vse spletkarenje Karlistov.

Madrid 26. Glasom zasebne brzjavke iz S. Juan de Puertorico, se je prikazalo pred tamošnjim pristaniščem močno ameriškansko brodovje. Pri Bahía Honda na Kubi so poskušali Amerikanci, da bi stopili na kopno, toda bili so odbiti precejšnjimi izgubami.

Praga 26. Češki listi zagotavljajo, da je zaključeno zasedanje državnega zbora posledica potovanja grofa Thuna v Isl. Državni zbor

da ostane zaključen precej časa. »Narodni listy« pravijo: Sedaj imamo poslancev in ne parlamenta, izključeno pa ni, da skoro tudi poslancev ne bomo več imeli. Drugače rečeno: da bode skoro sledilo razpuščenje državnega zbora.

Dunaj 26. Zaključeno zasedanja državnega zbora ni presenetilo. Vse kombinacije o premembni ustave so neosnovane. Za sedaj se ne zgodi ničesar drugega, nego da se uporabi § 14. za najnujnejše stvari. Zaključeno zasedanja pa znači, da so zaključena vsa prizadevanja za sklicanje državnega zbora.

Dunaj 26. Po zaključanju zasedanja državnega zbora se je nehala tudi imuniteta onih poslancev, ki niso tudi deželni poslanci. Sodijo, da hoče vlada s tem preprečiti nemško-nacionalne agitacije. Istotako so zaustavljena pogajanja med kvotnima deputacijama; menijo, da vlada sama ne reflektuje več na taka pogajanja.

Ob veljavo so vsi zakonski načrti in nujni predlogi, torej tudi oni za obtožbo ministrov. Slednjič bode vnovič voliti predsedništvo zbornice, ako bi se zopet otvorilo zasedanje državnega zbora.

Dunaj 26. »Wiener Zeitung« objavlja cesarsko dovoljenje, da bode orientalska akademija od leta 1898—1899 naprej smela imeri naslov konzularna akademija; potem naznanilo trgovinskega ministerstva, da se je blokada raztegnila na vsa pristanišča južnega obročja Kube, od Caborances do Caboeruz in S. Juan de Puertorico.

London 26. Danes v parlamentu razdeljena modra knjiga o konferenci v Bruselju pravi, da je Francija jedina dežela, ki se je izrekla proti popolni odpravi premij za izvažanje sladkorja.

Najnoveja trgovinska vest.

New-York 25. julija. (Izvirni brzjav. Pšenica za julij 79 (predvčeraj 82¹/₄), za september 72 (predvčeraj 73), za december 71¹/₂ (predvčeraj 72), koruza za julij 38⁵/₈ (predvčeraj 38), za september 39³/₈ (predvčeraj 38³/₄), mast 580 (predvčeraj 580).

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za september 7-91 do 7-93. Oves za spomlad —. Rž za september 6-28 do 6-29. Kuruza za maj 1899. 4-21 do 4-22.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanja omejene Prodaja 18000 met. stot. Vreme: lepo.

Hamburg. Santos good average za september 29-50, za december 30-25, za marc 30-75, za maj 31—.

Havre. Kava Santos good average za juli 36—, za november 36-25 frankov za 50 klg.

Dunajska borza 26. julija 1898.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101-80	101-80
" " v srebru	101-65	101-60
Avstrijska renta v zlatu	121-65	121-65
" " v kronah	101-40	101-40
Kreditne akcije	358-30	358-25
London 10 Lsr	119-95	119-95
Napoleoni	9-52	9-53
20 mark	11-75	11-75
100 ital. lir	44-25	44-18

Zavod za uniformiranje in civilna krojačnica
Frana Jiras
ulica Caserma 9 — v Trstu — ulica Caserma 9
Priporoča se
za napravo uniform in civilnih oblek.
Postrežba poštna.
Zaloga vseh vrst za uniforme po tovarniških cenah.

Hôtel Evropa
Piazza della Caserma.
Zračen vrt z lopo in brez lope.
Izborna kuhinja nemška in italijanska, pivo iz Plzenske pivovarne, izvrstna vina iz lastne kleti.
Telefon št. 23.
ALOJZIJ LOHR, lastnik.

Le 50 nvč. za 3 žrebanja | **Predzadnji teden!**
Glavni dobiček 1krat 100.000 Kron in 3krat 25.000 Kron
v gotovini z odbitkom 20%.

Srečke jubilejne razstave
po 50 nvč.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.
Žrebanje: 15. septembra 1898.
Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Priporočajo: Glus. Bolaffio, Il Mercurio Triestino, Mandl & C., Enr. Schiffmann, Ales. Levi, Ign. Neumann, M. Nigris, G. Zoldan.